

Această ediție a *Dicționarului de sinonime* este ultima carte semnată de Luiza Seche, pe care Doamna lexicografiei românești a construit-o, într-un mod variat și rafinat, combinând criteriul ierarhiei semantice cu valorile funcționale, asigurându-i astfel o bază științifică fără precedent în literatura de specialitate.

De-a lungul a mai bine de patru decenii a fost autor, coautor sau redactor-coordonator al celor mai reprezentative și prestigioase lucrări din domeniul dezvoltării și cultivării limbii române. Printre ele trebuie menționate: *Dicționarul limbii române literare contemporane* (4 vol.), *Dicționarul encyclopedic român* (4 vol.), *Dicționarul limbii poetice a lui Eminescu*, *Dicționarul limbii române*, apărut sub egida Academiei Române (5 vol., literele M, N și P), *Dicționarul limbii române pentru elevi*, *Bibliografia analitică a limbii române contemporane* și, desigur, *Dicționarul explicativ al limbii române*, lucrare fundamentală pentru lexicografia românească, a cărei elaborare a condus-o cu pasiune și dăruire (fiind, aşa cum familiar și binemeritat o numea acad. Ion Coteanu, „mama DEX-ului”). Și acestea nu sunt decât câteva exemple pentru acel respect al „lucrului bine făcut”, care a marcat continuu lăboroasa activitate de lexicograf a Luizei Seche.

Cu aceeași dăruire și competență cu care și-a onorat de-a lungul vieții profesiunea, a încredințat tiparului această ediție – revizuită și îmbogățită – a prezentului *Dicționar* – un ultim dar adresat cititorilor „întru cinstirea limbii românești”.

Luiza Seche

Irina Preda

DICTIONAR de SINONIME

In memoriam MIRCEA SECHE

METEOR
PRESS

Façon, Nina, *Dicționar italian-român*, Editura Științifică, București, 1963.

Galtier, Marcel – Delamare, Valéry, *Dictionnaire des termes techniques de médecine*, Librairie Maloine S.D., Paris, 1965.

Gilbert, P., *Dictionnaire des mots nouveaux*, Hachette Tchou, Paris, 1971.

Iordan, Iorgu, *Limba română actuală – O gramatică a greșelilor*, ed. a II-a, Editura Socec et co., București, [1974].

Iordan, Iorgu, *Limba română contemporană*, ed. a II-a, Editura Ministerului Învățământului, [București], 1956.

Isbășescu, Mihai, *Dicționar german-român*, Editura Științifică, 1959.

Lehin, I.B., Petrov, F.N., *Slovare innostranii slov*, Moskva, 1954.

Marcu, Florin, *Marele dicționar de neologisme*, Editura Saeculum I.O., București, 2000.

Robert, Paul, *Dictionnaire alphabétique de la langue française*, Société du Nouveau Littré, Paris, 1976.

Seche, Luiza – Seche, Mircea, *Dicționarul de sinonime al limbii române (DSR)*, Editura Academiei, 1982.

Şăineanu, Lazăr, *Dicționar universal al limbii române*, Editura Litera, Chișinău, 1998.

Tiktin, H., *Rumänisch-deutsches Wörterbuch*, vol. I-III, București, 1903-1924.

Ursu, N.A., *Formarea terminologiei științifice românești*, Editura Științifică, București, 1962.

Vaccaro, Gennaro, *Dizionario delle parole nuovissime e difficili – Neologismi. Esotismi. Solecismi. Barbarismi. Regionalismi. Supplemento annuare a tutti i vocabolari della lingua italiana*, 2-a edizione, Roma, 1967.

A a

A interj. v. of.

ABĂ s. dimie, pănură.

ABACĂ s. numărătoare.

ABACĂ s. v. nomogramă.

ABANDÓN s. abandonare, părăsire.

ABANDÓN vb. 1. a lăsa, a părăsi. (Să-a ~ milia.) 2. a renunța. (A ~ o dispută.) 3. v. ceda.

ABANDONÁRE s. v. abandon.

ABANDONÁT adj. părăsit.

ABANÓS s. (livr.) eben.

ABATÁJ s. (MAR.) carenaj.

ABÁTE vb. 1. v. devia. 2. a se depărta, a devia, a deroga, a divaga, a se îndepărta. (Să-a ~ la subiect.) 3. a da, a se opri, a trece. (Se ~ în drum și pe la el.) 4. v. contraveni. 5. a dis trage, a sustrage. (Gândurile îl ~ de la lucru.)

ABÁTERE s. 1. v. deviere. 2. abnormitate, anomalie, devianță, deviere. (O ~ inexplicabilă.) 3. v. excepție. 4. v. neregulă.

ABATÚT adj. v. supărăt.

ABC s. abecedar.

ABDOMÉN s. (ANAT.) burtă, pântece, (pop.) foale, (fam.) burduhan.

ABDOMINÁL adj. (ANAT.) ventral.

ABECEDÁR s. abc.

ABERÁNT adj. v. absurd.

ABERÁNTĂ s. aberație.

ABERÁȚIE s. 1. v. absurditate. 2. (FIZ.) aberație cromatică = cromatism. 3. aberație vizuală v. astigmatism.

ABHORÁ vb. a detesta, a ură.

ABIÁ adv. 1. doar, numai, tocmai. (Răspunsul î vine ~ în zori.) 2. greu, (pop.) anevoie. (~ a scăpat cu viață.)

ABIETACÉE s. v. pinacee.

ABIETINÉE s. v. pinacee.

ABÍL adj. 1. v. indemnatic. 2. (fam.) descur căreț, (Om ~) 3. (rar) dexter, dibaci.

ABILITÁ vb. a împunerici.

ABILITÁTE s. v. indemnare.

abilitate s. v. DELEGAȚIE.

ABÍS s. v. prăpastie.

*ABITÍR adv. (pop. și fam.) dihai.

ABJÉCT adj., s. 1. adj., s. v. ticălos. 2. adj. v. ticălos. 3. adj. dezgustător.

ABJÉCTIE s. v. ticăloșie.

ABJURÁ vb. a (se) lepăda, a renega. (A ~ de la o credință.)

ABJURÁRE s. abjuratie, lepădare, renegare.

ABJURÁTIE s. v. abjurare.

ABLACTÁRE s. v. ablactație.

ABLACTÁTIE s. ablactare.

ABLAȚIÚNE s. (MED.) divulsiune, exereză, extirpare, scoatere.

ÁBLAUT s. alternanță vocalică, apofonie.

ABLEPSÍE s. v. cecitate.

ABNEGÁ vb. a ablega, a contesta, a lepăda, a nega, a tăgădui.

ABNEGÁTIE s. v. devotament.

ABNÓRM adj. anormal, neobișnuit.

ABNORMITÁTE s. anomalie, enormitate.

ABOLÍ vb. (JUR.) a desființa, a suprima.

ABOLÍRE s. (JUR.) abolitjune, desființare, suprimare.

ABOLITIÚNE s. v. abolire.

abominábil adj. v. DEZGUSTÁTOR. ÍNGROZITOR.

ABÓRD s. v. abordare.

ABORDÁ vb. 1. v. acosta. 2. (fig.) a ataca. (A ~ o problemă.)

ABORDÁBIL adj. v. accesibil.

ABORDÁJ s. v. abordare.

ABORDÁRE s. abord, abordaj, acostare.

ABORIGÉN adj., s. v. băştinaș.

abracadabránt adj. v. NEOBIȘNUIT.

ABRAZÁRE s. v. abraziune.

ABRAZIÚNE s. (TEHN.) abrazare, atrijune. (~ unui material dur.)

ABREVIÁ vb. a prescurta, a scurta.

ABREVIÁT adj. prescurtat, scurtag.

ABREVIÁTIE s. v. abreviere.

ABREVIÉRE s. abreviație, prescurtare,

scurtare.

ABROGÁ vb. (JUR.) a anula, a infirma, a invalida, a suprima.

ABROGÁRE s. (JUR.) abrogătie, anulare, infirmare, invalidare, suprimare.

ABROGÁT adj. (JUR.) anuiat, invalidat, suprimat.

ABROGÁTIE s. v. abrogare.

ABRUPT adj. 1. drept, perpendicular, pieptiş, pieziş, prăpăstios, priporos, repede, rápos, vertical. 2. (despre stil) contrastant, inegal.

ABRUTIZÁ vb. a (se) animaliza, a (se) dezumaniza, a (se) îndobitozi.

ABRUTIZÁRE s. animalizare, dezumanizare, îndobitoire.

ABRUTIZÁT adj. animalizat, dezumanizat, îndobitozit.

abscós adj. v. NECLAR.

ABSÉNT adj. 1. lipsă. (*A fost ~ la apel.*) 2. v. distrat. 3. (fig.) pierdut. (*O privire ~ă.*)

ABSENTEÍSM s. v. absentă.

ABSENTÁ vb. a lipsi.

ABSENȚĂ s. 1. lipsă. (~a lui a fost remarcată.) 2. v. distractie. 3. (impr.) absentism.

ABSINT s. 1. (BOT.) pelin. 2. băutură alcoolică.

ABSOLÚT adj., adv. 1. adj. adânc, complet, deplin, desăvârșit, perfect, profund, total. (*Liniște ~ă.*) 2. adv. v. integral. 3. adj. suveran, total. (*Un dispreț ~.*) 4. adj. necondiționat, suprem, suveran. (*Autoritate ~ă.*) 5. adj., adv. imperios, neapărat, stringent. (*Era ~ă nevoie să...*) 6. adv. v. desigur.

ABSOLUTÍSM s. (POL.) autocrație, tiranie.

ABSOLUTIST adj. (POL.) autocrat, autocratic.

ABSOLUȚIUNE s. v. absolvire.

ABSOLVÉNTĂ s. v. absolvire.

ABSOVLÝ vb. 1. a isprăvi, a sfârși, a termina. (*A ~ de liceul.*) 2. a cruta, a iertă, a scuti. (*A ~ de pedeapsă.*)

ABSOVLÝRE s. 1. absoluțione, absolventă, isprăvire, terminare. (~a unei școli.) 2. cruta, iertare, scutire. (~ de o pedeapsă.)

ABSORBÁNT adj. absorbitiv, absorbitoar.

ABSORBÍ vb. 1. a aspira, a încorpora, a înghiți, a resorbi, a sorbi, a suge, a trage. (*Pământul ~ apa de precipitații.*) 2. a acapara, a domina, a preocupa, a stăpâni. (*îl ~ rezolvarea problemei.*)

ABSORBTIE s. încorporare, resorbție.

ABSTENÍUNE s. v. abstinență.

ABSTINÉNT adj. cumpătat, reținut.

ABSTINÉNTĂ s. abstinenție, continentă, cumpătare, reținere.

ABSTRÁCT adj. 1. v. teoretic. 2. (ARTE PLAST.) nonfigurativ.

ABSTRACTIONÍSM s. artă abstractă, artă non-figurativă.

ABSTRÚS adj. abscons.

ABSURD adj., s. 1. adj. aberant, ilogic, nelogic, nerational, prostesc, stupid, (livr.) elucabant, irațional. (*Un argument ~.*) 2. s. v. absurditate.

ABSURDITÁTE s. 1. aberație, aiureală, bazenie, enormitate, fantasmagorie, ineptie, prostie, stupiditate, (livr.) elucubrație. (*Ce spui tu e o ~ !*) 2. absurd, ilogism, nonsens. (~a unei situații.)

ABTIÓLDURI s. (fam.) măruntișuri, nimicuri, şmecheri.

abtigú vb. v. ÎMBĂTA.

ABTÍNE vb. a se înfrâna, a se opri, a răbdă, a se retine, a se stăpâni, a se ține.

ABTÍNERE s. înfrâna, reținere, stăpânire.

ABUNDÉNT adj. v. bogat.

ABUNDÉNTĂ s. v. belșug.

ABUR s. v. vaporii.

ABURÍT adj. (fig.) brumat.

ABÚZ s. 1. deboșă, exces, samavolnicie, silnicie. (*Blamat pentru ~urile lui.*) 2. v. exces.

ABUZÍV adj., adv. 1. adj. arbitrar, despotic, excessiv, samavolnic, silnic. (*Măsuri ~e.*) 2. adv. arbitrar, samavolnicște. (*Procedeață ~.*)

ABZICE vb. a dezaproba, a refuza.

AC s. 1. ac cu gămălie = (pop.) bold; ac de cap = ac de păr; ac de păr v. ac de cap. 2. v. minutar. 3. v. macaz. 4. ac obturator v. poantou.

ACADEMÍC adj. 1. distins, solemn, (livr.) elevat. (*Ton ~.*) 2. conventional, (fig.) rece. (*Pictură ~ă.*)

ACAJÚ s. v. mahon.

ACALÉFE s. 1. (ZOOL.) v. scifozoare.

ACALMÍE s. v. liniste.

ACANTACÉE s. v. acantacee.

ACANTIFÉR adj. acantofor.

ACAPARÁ vb. 1. (fig.) a monopoliza. (*A ~ discuția.*) 2. v. absorbi.

ACAPARÁNT adj., s. v. acaparator.

ACAPARÁRE s. (fig.) monopolizare.

ACAPARATÓR adj. (fig.) monopolizator.

ACÁR s. macagiu.

ACARÉT s. (mai ales la pl.) v. dependință.

ACARINÁTE s. (ORNIT.) ratite.

ACARIOBIÓNT s. v. acariot.

ACARIÓT s. (BIOL.) acaribiont.

ACAROFÍL adj. (ZOOL.) acarofitic.

ACAROFÍTIC adj. v. acarofil.

accéde vb. v. AJUNGE.

ACCELERÁ vb. a grăbi, a iuți, a urgenta, a zori.

ACCELERÁRE s. grăbere, iuțire, urgentare, zorire.

ACCELERÁT adj. grăbit, iuțit, rapid, zorit.

ACCÉNT s. v. ton.

ACCENTUÁ vb. 1. a evidenția, a întări, a marca, a puncta, a releva, a reliefa, a sublinia, (livr.) a învedera, a potenza. (*A ~ calitatele lucrării.*) 2. v. insistă. 3. v. intensifica.

ACCENTUÁRE s. 1. accentuație. (*O ~ corectă a cuvintelor.*) 2. evidențiere, întărire, marcarea, relevare, reliefare, subliniere, (livr.) potențare. (~a unor trăsături ale lucrării.)

ACCENTUÁT adj. 1. v. tonic. 2. evidențiat, întărit, marcat, reliefat, subliniat, (livr.) potențiat. (*Semnificații ~e.*) 3. v. proeminent. 4. v. evident.

ACCENTUÁTIE s. v. accentuare.

accépt s. v. încuviințare.

ACCEPTÁ vb. 1. v. aproba. 2. v. admite. 3. v. consimți. 4. v. agreea. 5. v. îngădui. 6. v. împărtăși.

ACCEPTÁBIL adj. 1. admisibil, convenabil, multumitor, satisfăcător, (fam.) pasabil. (*Soluție ~ă pentru ambele părți.*) 2. admisibil, bunici, convenabil, suportabil, tolerabil, (fam.) pasabil. (*Are o situație ~ă.*) 3. v. decent. 4. v. convenabil. 5. v. plauzibil.

ACCEPTÁRE s. 1. v. aprobara. 2. v. admitere. 3. admitere, recunoaștere. (~a unui alt punct de vedere.)

ACCEPTÁT adj. 1. v. aprobat. 2. v. admis. 3. admis, recunoscut. (*Opinie unanim ~ă.*)

ACCÉPTIE s. v. sens.

ACCÉS s. 1. v. intrare. 2. v. criză.

ACCESÍBIL adj. 1. abordabil, practicabil. (*Un drum ~.*) 2. v. convenabil. 3. inteligibil. (*Un text ~.*)

ACCESÓRIU adj. v. auxiliar.

ACCIDÉNT s. 1. neregularitate. (~ de teren.) 2. v. alterație.

ACCIDENTÁL adj. v. întâmplător.

ACCIDENTÁT adj. (GEOGR.) denivelat, învelit, neregulat. (*Teren ~.*)

ACÉL adj. cel.

ACÉLA pron. cela, (pop.) āla.

ACÉRB adj. v. inversuat.

ACÉSTA pron. (pop.) āsta.

ACETALDEHÍDÁ s. (CHIM.) etanal, aldehidă aceticiă.

ACETANILÍDÁ s. (CHIM.) fenilacetamidă.

ACETÁT s. (CHIM.) acetat de celuloză = acetat celuloză; acetat de polivinil = poliacetat de vinil.

ACETILCELULÓZĂ s. v. acetat de celuloză.

ACETILÉNÁ s. v. alchină.

ACETILURÁ DE CÁLCIU s. v. carbid.

ACETOARSENÍT DE CÚPRU s. v. verde de Paris.

ACETÓNÁ s. (CHIM.) dimetilcetonă, propano-nă.

ACETONITRÍL s. v. nitrit acetic.

ACHERÓTIC adj. subpâmântean.

ACICULÁR adj. aciculiform.

ACICULIFÓRM adj. acicular.

ACHITÁ vb. 1. a lichida, a onora, a plăti. (*Si-a ~ datoria.*) 2. a număra, a plăti. (*I-a ~ până la ultimul leu.*)

achitá vb. v. OMORÍ.

ACHITÁRE s. lichidare, onorare, plată, plătire.

achitáre s. v. OMORÂRE.

achitát adj. v. OMORÂT.

ACHIÚ s. tac.

ACHIZITÓR s. colector. (~ de lapte.)

ACHIZIȚIONÁ vb. 1. v. cumpăra. 2. v. procura.

ACHIZIȚIONÁRE s. v. cumpărare.

ACICLÍC adj. v. aperiodic.

ACÍD s. (CHIM., FARM.) acid acetic = acid etanoic; acid acetilsalicilic v. aspirină; acid antimonic = acid hexahidroxiantimonic; acid ascorbic v. vitamina C; acid azotic = acid nitric, (pop.) apă-tare; acid azotos = acid nitros; acid carbolic v. fenol; acid cianhidric = acid prusic; acid citric = acid tartric, sare de lămăie; acid dietyl-barbituric v. veronal; acid ditionos = acid hidrosulfuros; acid etanoic v. acid acetic; acid fenic v. fenol; acid fosforic = acid ortofosforic; acid glutamic = glutacid; acid hexahidroxiantimonic v. acid antimonic; acid hidrosulfuros v. acid ditionos; acid nallidixic v. negram; acid nicotinic v. vitamina PP; acid nitric v. acid azotic; acid nitros v. acid azotos; acid ortofosforic v. acid fosforic; acid ortosilicic v. acid silicic; acid paraaminobenzoic v. vitamina H1; acid paraaminosalicilic v. pas; acid picric = trinitrofenol; acid pirogalic v. pirogalol; acid prusic v. acid cianhidric; acid rodanhidric v. acid tiocianic; acid silicic = acid ortosilicic; acid sulfhidric v. hidrogen sulfurat; acid sulfocianhidric v. acid tiocianic; acid sulfuric = vitriol; acid sulfuric fumans v. oleum; acid tanic v. tanin; acid tartric v. acid citric; acid tiocianic = acid rodanhidric, acid sulfocianhidric.

ACIDIZÁRE s. v. acidulare.

ACIDOFÍL adj. eozinofil, oxifil.

ACIDÓL s. (FARM.) betacid.
 ACIDULÁRE s. acidizare, acidulație.
ACIDULÁTIE s. v. *acidulare*, și cărti
 ACIPENSERICULTURĂ s. v. sturionicultură.
 ACIPENSERÍD s. v. sturion.
ACIUÁ vb. v. *pripăși*.
ACIUÁRE s. v. *pripășire*.
ACIUATÁ vb. a ovaționa.
ACLAMÁTII s. pl. ovații (pl.), urale (pl.).
ACLIMATA vb. v. *aclimatiza*.
ACLIMATIZÁ vb. a (se) *aclimata*, a (se) *acomoda*, a (se) *adapta*, a se *autohtoniza*, a (se) *deda*, a (se) *deprinde*, a (se) *familiariza*, a (se) *învăță*, a (se) *obișnuia*.
ACLIMATIZÁRE s. *acomodare, acomodație, autohtonizare, adaptare, deprindere, familiarizare, obișnuire*.
ACLIMATIZÁT adj. *acomodat, deprints, familiarizat, obișnuit*.
ACLORHIDRÍE s. anaclorhidrie.
ACLOROPSÍE s. (MED.) deuteranopie.
ACMÉE s. apogeu, culme, punct culminant.
ACNÉE ROZACÉE s. v. *cuperoză*.
ACOLO adv. (pop.) *colo*.
ACOMODÁ vb. v. *aclimatiza*.
ACOMODÁRE s. v. *aclimatizare*.
ACOMODÁT adj. v. *aclimatizat*.
ACOMODÁTIE s. v. *aclimatizare*.
ACOMPANIÁ vb. 1. (MUZ.) a secunda. (*il ~ la pian*) 2. v. *însotii*.
ACOMPANIAMÉNT s. (MUZ.) (pop.) *hang, ison*.
ACOMPANIÉRE s. v. *însotire*.
ACÓNT s. 1. arvnă, avans, avantaj, beneficiu, căștig, profit. 2. favoare, privilegiu.
ACONTÁ vb. a arvni.
ACOPERÁMANT s. v. *acoperiș*.
ACOPERÍ vb. 1. v. *înveli*. 2. v. *îmbrăca*. 3. v. *astupa*. 4. a ascunde, a masca. (*Perdeaua ~ ușa*). 5. v. *umple*. 6. a scăldă, a umple. (O *sudoare rece il ~ trupul*). 7. v. *parcurge*.
ACOPERIRE s. 1. v. *învelire*. 2. v. *îmbrăcare*. 3. v. *astupare*. 4. a ascundere, mascare. (*~a unei uși cu o perdea*).
ACOPERÍS s. acoperământ, înveliș, învelitoare.
ACOPERÍT adj. 1. v. *învelit*. 2. v. *îmbrăcat*. 3. v. *astupat*. 4. a ascuns, camuflat, mascat. (O *ușă ~ă*). 5. v. *plin*.
ACÓRD s. 1. v. *înțelegere*. 2. (JUR.) aranjament, ascultare, complianță, conformare (comportamentală), consens, înțelegere.

supunere. 3. v. *concordanță*. 4. v. *armonie*. 5. v. *încuviințare*. 6. (FIZ.) sintonie. 7. (MUZ.) *armonie, consonanță, unisonanță*.
ACORDÁ vb. 1. a da. (~mi, te rog, puțină atenție!) 2. v. *conferi*. 3. (FIZ.) a sintoniza. 4. a potrivii, a regla. (A ~ un *aparat de radio*). 5. v. *înstruna*.
ACORDÁJ s. v. *înstrunare*.
ACORDÁRE s. 1. v. *conferire*. 2. (FIZ.) sintonizare. 3. v. *înstrunare*.
ACORDÁT adj. v. *înstrunat*.
ACORDÓR s. (MUZ.) *cheie*.
ACÓRT adj. amabil, simpatic.
ACOSTÁ vb. 1. a aborda. (*Nava ~ la Constanța*). 2. (fig.) a agăța, (arg.) a pescui. (A ~ o femeie).
ACOSTÁBIL adj. abordabil.
ACOTILEDÓN adj. v. *acotiledonat*.
ACOTILEDONÁT adj. acotiledon.
ACREDITÁ vb. a autoriza, a delega, a împuternici, a încerti.
ACRÍ vb. 1. a (se) *înăcri*, a (se) *oțeti*. (*Vinul s-a ~ă*) 2. v. *mura*. 3. v. *altera*.
acrí vb. v. *DEZGUSTA*. PLICTISI.
ACRIBÍE s. v. *conștiințiozitate*.
ACRIFLAVÍNĂ s. v. *tripaflavirină*.
ACRILONITRÍL s. v. *nitril acrilic*.
acrimonié s. v. *SARCASM*.
acrimoniós adj. v. *SARCASTIC*.
ACRÍRE s. 1. *înăcire, oțetire*. (~a vinului.) 2. v. *murare*. 3. v. *alterare*.
ACRÍT adj. 1. acru, *înăcrit*, oțetit. (*Vin ~ă*) 2. v. *murat*. 3. v. *alterat*.
ACRÍTURI s. pl. v. *murături*.
ACROBÁTIC adj. echilibristic, (livr.) funambulistic.
ACROCEFALÍE s. (MED.) oxicefalie.
ACROFOBÍE s. (MED.) hipsofobie.
ACROGAMÍE s. (MED.) *șalazagamie*.
ACROLEÍNÁ s. (CHIM.) propenal, aldehidă acrilică.
ACROMÁT adj. v. *acromatic*.
ACROMÁTIC adj. *acromat*.
ACROMATÓP adj., s. v. *acromatopsis*.
ACROMATÓPSIC adj., s. *acromatop*.
ACROMATOPSIÉ s. (MED.) *acromazie*.
ACROMAZÍE s. v. *acromatopsie*.
ACROMEGALÍE s. (MED.) boala lui Pierre Marie și Marinescu.
ACRÓMIC adj. fără culoare, incolor.
ACRÓNIC adj. v. *atemporal*.

acroșá vb. v. AGĂȚA.
ACROŞÁJ s. v. *acrosare*.
 acroșáj s. v. AGĂȚARE.
ACROSÁRE s. (SPORT) *acrosaj*.
 acroșáre s. v. AGĂȚARE.
ÁCRU adj. 1. v. *acrit*. 2. v. *bătut*. 3. v. *murat*. 4. v. *alterat*.
ACT s. 1. document, dovedă, hârtie, izvor, înscris, piesă. (*Un ~ care atestă acest fapt*). 2. v. *faptă*. 3. act sexual = coit, copulație, împerechere, sex.
ACTÁNT s. (LINGV.) *subiect*.
ACTINÍE s. (ZOOL; *Actinia*) *anemonă-de-mare, dedițel-de-mare, trandafir-de-mare*.
ACTINOGRÁF s. *actinometru înregistrator*.
ACTÍV adj. 1. v. *hamic*. 2. v. *dinamic*. 3. v. *susținut*.
ACTIVÁ vb. 1. a lucra, a munci. (~ *în cercetare*). 2. a dinamiza, a intensifica, a înviora, a stimula. (A ~ un proces.) 3. v. *excita*.
ACTIVÁNT adj., s. (CHIM.) *activator*.
ACTIVÁRE s. 1. dinamizare, intensificare, înviorare, stimulare. (~ a unui proces.) 2. v. *excitare*.
ACTIVATÓR adj., s. v. *activant*.
ACTIVÍST s. (POL.) *nomenclaturist*.
ACTIVITÁTE s. *îndeltenicire, lucru, muncă, ocupație, preocupare, treabă*.
ACTIVIZÁ vb. a dinamiza, a impulsiona.
ACTÓR s. *artist, interpret*.
ACTORÍE s. *teatru. (S-a lăsat de ~)*.
ACTRÍTÁ s. *artistă, interpretă*.
ACTÚAL adj. 1. contemporan, curent, prezent. (*Moda ~ă*) 2. nou, recent. (*Preocupări ~e în biologie*) 3. (fig.) proaspăt, viu. (*O amintire mereu ~ă*).
ACTUALITÁTE s. *contemporaneitate, prezent*.
ACTUALMÉNT adv. v. *acum*.
ACTIONÁ vb. 1. (TEHN.) a deplasa, a mișca. (*Remorca este ~ de un tractor*) 2. v. procedă. 3. (JUR.) a chema. (*L-a ~ în judecată*) 4. (JUR.) a opera. (*Poprarea ~ după ce s-au luat măsurile asigurătoare*).
ACTIÚNE s. 1. v. *faptă*. 2. v. *operă*. 3. v. *operie*. 4. v. *mișcare*. 5. afabulație, fabulație, intrigă, subiect, (livr.) tramă, (fig.) țesătură. (~ a unui roman.) 6. v. *proces*. 7. v. *efect*.
ACUFÉNÁ s. (MED.) tinnitus, văjăială în urechi.
ACULALÍE s. *jargon, nonsens*.
ACULÉU s. ac, ghimpe, spin.

ACUITÁTE s. 1. agerime, clarvizuire, pătrundere, perspicacitate, subtilitate, (livr.) penetranță, sagacitate, (fig.) ascuțime. (~ a spiritului) 2. v. *simt*.
ACÚM adv. 1. imediat, îndată, numai de cât, (pop.) acușி. (*Vin ~ă*) 2. actualmente. (~ e plecat.) 3. v. *adineauri*. 4. deocamdată, momentan. (~ nu am timp.)
ACUMETRÍE s. audiometrie.
ACUMÉTRU s. audiometru.
ACUMULÁ vb. 1. a (se) aduna, a (se) concentra, a (se) înmagazina, a (se) strâng. (A ~ o mare cantitate de energie) 2. v. *tezauriza*. 3. v. *economisi*.
ACUMULÁRE s. 1. adunare, concentrare, înmagazinare, strângere. (~ de bunuri) 2. v. *tezaurizare*.
ACUMULATÓR ELÉCTRIC s. (FIZ.) pilă secundară.
ACUPLÁ vb. a se cupla.
ACUPLÁJ s. cuplaj.
ACUPRESÚRÁ s. v. *presopunctură*.
ACUPUNCTÓR s. acupuncturist.
ACUPUNCTURÁ s. acupresură, presopunctură.
ACUPUNCTURÍST s. acupuncturist.
ACURÁT adj. curat, exact.
ACURATETE s. corectitudine, exactitate, precizie, scrupulozitate.
ACUŞÁ vb. (frantuzism) a naște.
 acușí adv. v. *ACUM*.
ACÚT adj. 1. ascuțit, înalt, subțire. (*Sunet ~ă*) 2. adânc, ascuțit, intens, mare, pătrunzător, profund, puternic, violent, viu. (*Durere ~ă*).
acutizá vb. v. *AGRAVA*.
acutizare s. v. *AGRARIVE*.
ACUTRAMÉNT s. împopoițonare, înzorzonare.
ACUTUMÁNTÁ s. acomodare, adaptare.
ACUZÁ vb. 1. a (se) învinovăți, a (se) învinui, (livr.) a (se) culpabiliza, a (se) incrimina. (Se ~ unul pe celălalt) 2. (JUR.) a inculpa, (livr.) a incrimina. (*Il ~ de omor*).
acuzá vb. v. *MANIFESTA*.
ACUZÁRE s. v. *acuzajie*.
ACUZÁT s., adj. v. *inculpat*.
ACUZATÓR s., adj. 1. s. v. *procursor*. 2. adj. (JUR.) *incriminator*. (*Faptă ~oare*) 3. adj. (rar) *rechizițorial*. (*Ton ~ă*).
ACUZÁTIE s. 1. acuzare, învinovățire, învinuire, (livr.) acuză, culpabilizare, incriminare, incriminație. (*O ~ neîntemeiată*) 2. (JUR.)

acuzare, inculpare, (livr.) incriminare, incriminație. (*Punere sub ~.*)
acuză s. v. ACUZAȚIE.

ACVACULTURĂ s. acvicultură, maricultură.

ACVAPLANIST s. schior pe apă.

ACVICULTURĂ s. v. acvacultură.

ACVIFĂUNĂ s. faună acvacitică.

ACVIFUG adj. hidrofob.

ACVILĂG s. 1. (ORNIT.; *Aquila*) iepurăr, pajură.
2. pajură. (*Steaig cu ~ imperială.*)

ACVILIN adj. v. coroia.

ADÁGIO adv. (MUZ.) încet, lent, rar.

adágiiu s. v. MAXIMĂ.

ADAMANTÍN adj. v. diamantin.

ADAMANTINÓM s. adamantoblast, ameloblastom, tumoare dentară.

ADAMANTOBLÁST s. v. adamantinom.
ADÁOS s. 1. anexă, apendice, completare, supliment. (~ la un memoriu.) 2. v. spor. 3. (EC.) adaos comercial = rabat comercial.

ADAPTÁ vb. 1. v. aclimatizare. 2. a adecva, a potrivii, (livr.) a propria. (A ~ unui anumit scop.) 3. v. localiza. 4. v. ajusta.

ADAPTÁBIL adj. (fig.) acomodabil, flexibil, măleabil, mlădios.

ADAPTABILITATE s. (fig.) flexibilitate, maleabilitate, mlădire.

ADAPTÁRE s. 1. v. aclimatizare. 2. adaptare cinematografică v. ecranizare. 3. v. localizare. 4. v. ajustare.

ADÄPÄTOÁRE s. jgheab, troacă, uluc.
ADÄPÖST s. culcuș, sălaș. (~ pentru animale).

2. v. găzduire. 3. azil, refugiu, scăpare, (fig.) liman, (își cauță un ~.)

ADÄPÖSTI vb. v. găzdui.

ADÄPÖSTIRE s. v. găzduire.

ADÄPÖSTIT adj. apărăt, ferit, ocrotit, păzit, protejat, sigur.

ADÄUGÁRE s. v. adiție.

ADÄNC adj., s. 1. adj. afund, mare, profund. (O groapă ~ă.) 2. s. adâncime, afund, fund, profunzime, străfund. (*Din ~ul lacului.*) 3. s. adâncime, afund, fund, profunzime, străfund, (fig.) baiiere (pl.), măruntai (pl.). (*în ~ul pământului.*) 4. s. v. prăpastie. 5. adj. compact, dens, des, gros. (*Ceață ~ă.*) 6. adj. intim, lăuntric, profund. (*Natura ~ă a unui fenomen.*) 7. adj. v. absolut. 8. adj. v. esențial.

9. adj. v. gros. 10. adj. v. profund. 11. adj. v. acut. 12. adj. greu, profund. (*Un somn ~.*)

ADÄNCÍ vb. 1. v. afunda. 2. v. căsca. 3. a (se) agrava, a (se) amplifica, a crește, a (se) intensifica, a (se) mări, a spori, (fig.) a (se) ascuți. (*Disensiunile s-au ~.*)

adânci v. APROFUNDA.

ADÄNCÍME s. 1. v. adânc. 2. profunzime, (livr.) profunditate. (~ a unei văi.)

ADÄNCÍRE s. v. afundare.

adâncire s. v. APROFUNDARE.

ADÄNCÍT adj. v. scobit.

ADÄNCÍTURĂ s. 1. cufundătură, scobitură, scufundătură. (~ a solului.) 2. v. scobitură. 3. v. gaură. 4. nișă.

ADDUBITÁTIE s. dubitație.

ADECVÁ vb. v. adapta.

ADECVÁRE s. v. potrivire.

ADECVÁT adj., adv. 1. adj. v. nimerit. 2. adv. v. recomandabil. 3. adj. v. propriu. 4. adj. v. bine-venit.

ADEFÁG adj. v. vorace.

ADEFAGÍE s. bulimie, foame excesivă, hiperexie.

ADENOFIBRÓM s. (MED.) fibroadenom.

ADEMENÍ vb. 1. v. tenta. 2. v. însela. 3. v. seduce.

ADEMENIRE s. 1. v. tentație. 2. v. îngădare. 3. v. seducere.

ADEMENIT adj. 1. v. îngădălat. 2. v. sedus.

ADEMENÍTOR adj., s. 1. adj. atrăgător, ispititor, îmbietor, seducător, tentant. (*O perspectivă ~oare.*) 2. s., adj. v. seducător.

ADENOHIPOFIZÁ s. v. hipofiză.

ADENOIDÍTĂ s. v. vegetație.

ADÉPT s. partizan, susținător, (rar) părtăș.

ADERÁ vb. 1. a se ralia. (A ~ la o doctrină.) 2. a intra, a se înscrie. (A ~ la o organizație.)

ADERÁRE s. 1. v. adeziune. 2. intrare, înscriere. (~ a cuiva la o organizație.)

ADERÉNTĂ s. (MED.) bridă, legătură, lipire.

ADERMÍNA s. piridoxină, vitamina B6.

ADÉSEA adv. adeseori, des, deseori, frecvent.

ADESEÓRI adv. v. adesea.

ADEVÁR s. 1. (FILOZ.) real, realitate. (*Noțiunea de ~.*) 2. realitate, veridicitate, (livr.) veracitate. (~ul unei opere literare.) 3. autenticitate, exactitate, exactitudine, justețe. (*S-a confirmat ~ul celor spuse de el.*)

ADEVÁRÁT adj., adv. 1. adj. aievea, autentic, cert, incontestabil, neîndoienic, neîndoios, nescris, netăgăduit, pozitiv, real, sigur, veridic, veritabil. (*Un lucru ~.*) 2. adv. (interoga-

tiv) cert, serios, sigur. (~! Așa s-au întâmplat lucrurile. ~ ?). 3. adj. corect, drept, exact, just. (*Concluzii ~e.*) 4. adv. drept, just. (*A vorbit ~.*) 5. adj. autentic, curat, neaoș, veritabil, (pop. și fam.) sadea, get-beget. (*Tăran ~.*) 6. adj. v. efectiv. 7. adj. v. sincer. 8. adj. autentic, curat, nefalsificat, original, veritabil. (*Bea o cafea ~ă.*)

ADEVERÍ vb. 1. v. confirma. 2. a se confirma, a se împlini, a se îndeplini, a se realiza. (*Previzuirea lui s-au ~.*)

ADEVERÍNTĂ s. dovadă, mărturie.

ADEVERÍRE s. v. confirmare.

ADEVERÍT adj. v. dovedit.

ADEZIÚNE s. 1. aderare, raliere. (~ a lui la o cauză.) 2. v. consimtământ. 3. v. sufragiu.

adiacént adj. v. ALÄTURAT. CONTINUU. ÎNRUDIT. ÎNVECINAT.

ADIACÉNTĂ s. alăturare, vecinătate.

ADIAFORIE s. apatie, dezinteres, indiferență, pasivitate.

ADÍCA adv. anume, (livr.) recte.

ADÍDAȘI s. bascheti.

ADIÉRE s. boare, pală, suflu, undă. (O ~ de vânt.)

ADMÍENSIONÁL adj. fără dimensiuni.

ADINEÁURI adv. acum. (*Chiar ~ a plecat.*)

AD-ÍTERIM adj. invar. (POL.) interimar.

ADÍO interj. amin!, gata!, (fam.) aleluia!

ADIPOCÍT s. celulă adiposă.

ADIPOFIBRÓM s. (MED.) gipofibrom.

ADIPOID adj. lipoid.

ADIPÓM s. (MED.) lipom.

ADIPÓS adj. (ANAT.) gras, seboic.

ADÍTIE s. 1. (CHIM.) adăugare. 2. (FIZIOL.) adiție latentă = sumajie.

adiție s. v. ADUNARE.

adiționá vb. v. ADUNA. TOTALIZA.

adiționál adj. v. SUPLEMENTAR.

adiționare s. v. ADUNARE. TOTALIZARE.

ADJECTIVÁ vb. (GRAM.) a (se) adjectiviza.

ADJECTIVÁRE s. (GRAM.) adjectivizare.

ADJECTIVIZÁ vb. v. adjectiva.

ADJECTIVIZÁRE s. v. adjectivare.

ADJONCTÍUNE s. alipire, unire.

ADJUDECÁ vb. a-și atribui, a-și lua ceva.

ADJUDECÁRE s. adjudecație.

ADJUDECÁTIE s. v. adjudecare.

ADJÚNC T s. v. secund.

ADJURÁTIE s. rugămintă insistență.

ADJUTÁNT s. v. platonier adjutanț.

ADJUVÁNT adj., s. (fig.) auxiliar.

AD-LÍTTERAM adv. exact, întocmai, literal, textual.

ADMINISTRÁ vb. 1. a cărmui, a conduce, (rar) a gospodări. (A ~ un tînțut.) 2. (MED.) a aplică, a face. (A ~ cuiva un tratament.)

ADMINISTRÁRE s. v. administrație.

ADMINISTRÁTOR s. 1. intendent. (~ al unui imobil.) 2. vechil. (~ al unei moșii.)

ADMINISTRÁTIE s. 1. administreare, cărmuire, conducere, (rar) gospodărire, (pop.) oblăduire. (Sub ~a lui...) 2. (MIL.) intendență. (Oficer de ~.) 3. (FIN.) administrație financiară = percepție.

ADMIRÁBIL adj. deosebit, excelent, încântător, minunat, remarcabil.

ADMIRÁTIE s. apreciere, prețuire, încântare, stimație.

ADMÍS adj. 1. v. aprobat. 2. acceptat, primit, reușit. (*Candidat ~.*) 3. v. acceptat.

ADMISÍBIL adj. 1. v. acceptabil. 2. v. plauzibil.

ADMISIBILITÁTE s. v. plauzibilitate.

ADMÍTE vb. 1. v. aproba. 2. accepta, a primi. (L-a ~ la club.) 3. v. consimt. 4. v. îngădui. 5. v. împărtăși. 6. v. presupune.

ADMÍTERE s. 1. v. aprobare. 2. acceptare, primire. (După ~a lui în asociere.) 3. v. acceptare.

ADMONESTÁ vb. v. certa.

ADMONESTÁRE s. v. ceartă.

ADMONESTÁTIE s. v. ceartă.

ADMONITIÚNE s. admonestare, ceartă, observație.

ADNÁT adj. aderent.

ADNÁTIE s. aderență.

ADNOTÁ vb. a glosa. (A ~ un text vechi.)

ADNOTÁRE s. v. adnotație.

ADNOTÁTIE s. adnotare, notă, notiță.

ADOLESCÉNT s. efeb, Tânăr.

ADOLESCÉNTĂ s. fetișcană, Tânără.

ADOLESCENTIN adj. v. TINERESC.

ADOPTÁ vb. 1. v. înfia. 2. a-și însuși, a primi, (fig.) a îmbrățișa. (A ~ o nouă credință.)

ADOPTÁRE s. v. înfiere.

ADOPTATÓR s. v. înfierător.

ADOPTÍV adj. 1. v. înfiat. 2. v. vitreg.

ADÓPTIE s. v. înfiere.

ADORÁ vb. a diviniza, a idolatriza, a venera.

ADORÁBIL adj. fermecător, admirabil, încântător.

ADORÁL adj. perioral, lângă gură.
ADORÁRE s. 1. divinizare, idolatrizare, venerare. (~ a iubitei.) 2. v. adorație.
ADORÁT adj. divinizat, idolatrat, venerat.
ADORÁȚIE s. 1. cult, idolatrie, venerație. (Sime
pentru ea o adevărată ~.) 2. adorare, extaz,
extaziere. (Stare de ~.)
ADORBITÁL adj. periorbital, lângă orbite.
adormí vb. v. ALINA. MURI.
adormít adj. v. SOMNOROS.
adormít adj., s. v. MORT.
adormítór s., adj. v. SOMNIFER.

ADOSÁT adj. adaxial.

ADRENALÍNA s. (BIOL., FARM.) epinefrină,
suprarenină.

ADRESÁ vb. 1. v. înainta. 2. v. expedia.

ADRESÁNT s. v. destinatar.

ADRÉSÁ s. 1. destinație. 2. (INF.) cod, cuvânt,
simbol. 3. dexteritate, îndemânare.

ADÚCE vb. I. 1. v. duce. 2. v. îndoii. 3. a cauza,
a pricinui, a produce, a provoca. (A ~ mari
daune.) 4. a crea, a produce, a realiza. (Uzi-
na ~ mari beneficii.) II. v. semăna.

ADUCERE-AMÍNTE s. v. amintire.

ADULÁ vb. a flata, a linguși (fig.) a peria, a tă-
mâia.

ADULÁRE s. v. adulataje.

ADULATÓR adj., s. lingusitor.

ADULÁTIE s. adulatare.

ADULMECÁ vb. 1. a mirosi. (Ogarul ~ vânătuil.)
2. a simți. (L-~u ~ cānii.)

ADÚLT adj. v. matur.

ADULTÉR adj., s. 1. adj. infidel, necredincios,
nefidel, (fig.) trădător. (Bărbat ~.) 2. s. (JUR.)
infidelitate, înselăciune, necredință, (fig.) tră-
dere. (A comis un ~.)

ADULTERÍN adj. v. extraconjugal.

adumbrí vb. v. UMBRI.

ADUNÁ vb. 1. v. acumula. 2. v. tezauriza. 3. v.
economisi. 4. (MAT.) a totaliza, (rar) a adiții-
ona, a însuma, a suma. (A ~ valoarea a doi
vectori.) 5. a (se) întruni, a (se) reuni, a (se)
strânge. (S-a ~ cu toții la școală.) 6. v. con-
voca. 7. v. recolta. 8. v. colecta. 9. a (se) în-
mănușchea, a (se) reuni, a (se) strânge.
(S-i-a ~ versurile în volum.) 10. a colecționa,
a culege, a strânge (A ~ folclor pe teren.)

ADUNÁRE s. 1. v. acumulare. 2. v. tezaurizare.
3. (MAT.) totalizare, (rar) adiție, adiționare.
4. v. convocare. 5. v. recoltare. 6. v. colecta-
re. 7. colecționare, culegere, strângere.

(~ de texte populare.) 8. v. întâlnire. 9. v.
întruire. 10. sfat. (~ a hotărât...)

ADUNÁT adj. v. strâns.

ADUNÁT s. v. recoltare.

ADUNÁTÓR adj. v. econom.

ADUNÁTURÁ s. (depr.) gloată, scursură, strân-
sură, sălahtă.

ADÚS adj. 1. aplecat, cocărât, cocoșat, curbat,
gârbov, gârbovit, înclinat, încovoiaș, îndoit,
plecat, strâmb, strâmbat, sucit. (Cu spatele
~.) 2. v. coroiaț.

ADVÉRS adj. 1. v. opus. 2. v. dușmănos.
3. (fig.) potrivnic.

ADVERSÁR s., adj. 1. s. concurent, rival. (~ al
cuiva într-o competiție.) 2. s., adj. v. duș-
man.

ADVERSITÁTE s. 1. ostilitate, potrivnicie, vitre-
gie, vrăjmășie. (~ a acelor vremuri.) 2. dificul-
tate, greutate. (~ a soartei.)

ÁER s. 1. v. văzduh. 2. v. climă. 3. v. fizionomie.

ÁER s. (BIS.) epitaf.

áere s. pl. v. IFOSE.

aerian adj. v. DIAFAN. FIN. STRĂVEZIU. SUB-
TIRE. VAPOROS.

AERICÓL adj. (BOT.) epifit.

AERIFÉR adj. aerofor.

AERISÍ vb. a ventila.

AERISIRÉ s. ventilaj, ventilare, ventilație.

AERÓB adj. (BIOL.) aerobiotic.

AEROBIÓNT s. organism aerob, oxibiont.

AEROBIÓTIC adj. v. aerob.

AEROBIÓZ s. oxibioză.

AEROBÚZ s. air bus, avion subsonic.

AEROCÓSMIC adj. v. aerospațial.

AERODESÁNT s. desant aerian.

AERODRÓM s. v. aeroport.

AEROELECTRÓNICA s. avionică.

AEROFAGIE s. (MED.) colodispepsie.

AEROFÍT s. (BOT.) epifită.

AEROMOTÓR s. anemotrop, motor eolian.

AERONAÚTIC adj. aviatic. (Industrie ~ă.)

AERONAVÁL adj. aeromaritim.

AERONAVIGÁTIE s. navigație aeriană.

AEROPLÁN s. v. avion.

AERÓPÓRT s. aerodrom.

AEROPURTÁT adj. aerotransportat.

AEROSPATIÁL adj. aerocosmic.

AEROSTÁTICA s. (FLIZ.) statica gazelor.

AEROTRANSPORTÁT adj. aeropurtat.

AEROTROPISM s. anemotropism.

AEROVEHÍCUL s. aeronavă.

afábil adj. v. AFECTUOS. AMABIL. BINEVOI-
TOR. CORDIAL.

afabilité s. v. AMABILITATE. BUNĂVOINȚĂ.
CORDILITATE.

AFABULÁTIE s. v. acțiune.

AFACÉRE s. 1. chestiune, interese (pl.), proble-
mă, treabă, (pop. și fam.) daraveră. (S-i-a
rezolvat toate ~ile.) 2. v. tranzacție. 3. specu-
lație, (fam.) bisință, gheșet, (fam. fig.)
învărtelală. (Face tot felul de ~.) 4. v. avan-
taj.

AFACERÍST s., adj. profitor, speculant, (fam.)
bișnițar.

AFANIPTÉRE s. purici.

AFÁRÁ interj. ieșil, marșl, pleacă!

AFAZIÉ s. (MED.) disfazie.

AFÂNÁT adj. 1. moale, poros, pufos, (rar)
infoiat. (Pământ ~.) 2. v. pufos.

AFEBRIL adj. apiretic.

aféct s. v. EMOTIE. SENTIMENT.

AFFECTÁ vb. a atribui, a destina, a distribui, a
repartiza.

AFFECTÁ vb. 1. a impieata, a leza, a prejudicia. (A
~ bunul mers al...) 2. v. întrista. 3. a se fan-
dosi, a se prosti, a se sclifosi, (pop. și fam.)
a se fasoli, a se izmeni, a se scălbăia. (Nu te mai ~ atâta)

AFFECTÁRE s. artificialitate, emfază, grandiloc-
vență, manierism, prețiozitate, retorism,
(pop. și fam.) izmeneală, scălbăia.

AFFECTÁT adj. 1. artificial, bombastic, căutat,
conventional, declamativ, declamator, emfa-
tic, fals, grandilocvent, nefiresc, nenatural,
pompos, pretentious, retoric, (fig.) prețios,
sunător, umflat. (Stil, limbaj ~.) 2. artificial,
căutat, fals, forțat, nefiresc, nenatural, nesincer,
prefăcut, silit, silnic, studiat, teatral.
(Gesturi ~e.) 3. abătut, îndurerat, măhnit,
trist.

AFFECTÍV adj. 1. emotiv, emotional. (Proces ~.)
2. duios, sensibil, tandru, sentimental. (O
viață ~ă bogată.)

AFFECTIVITÁTE s. emotivitate, sensibilitate,
sentimentalitate, simțire.

AFFECTUÓS adj. 1. v. binevoitor. 2. dezmeridător,
drag, drăgătos, duios, iubitor, măngăietor,
tandru, (fig.) cald. (Cuvinte ~oase.)

AFFECTIÚNE s. I. 1. v. bunăvoință. 2. v. sim-
patie. 3. v. dragoste. II. 1. v. boală. 2. ~ cardia-
că = cardiopatie.

AFEMEIÁT adj., s. 1. adj. (pop. și fam.) muierat-
ic. (Bărbat ~.) 2. s. crai, (pop. și fam.) ber-
bant, craidon, muieratic, muierce, (fam.)
donjuan, (glumet) fustangiu. (E un mare ~.)

AFERÁ vb. a incumba.

AFERÁT adj. copleșit, foarte ocupat, preocupat.
AFERÉNT adj. (ANAT.) centripet. (Nervi ~ti.)

AFERENTÁTIE INVERSÁ s. v. conexiune in-
versă.

AFILIÁTIE s. v. afiliere.

AFILIÉRE s. afiliere.

AFÍN adj. înrudit.

AFINÁJ s. v. afinare.

AFINÁRE s. (IND., TEHN.) afinaj.

AFINITÁTE s. v. potrivire.

AFIRMÁ vb. 1. a declara, a mărturisi, a relata, a
spune, a zice. (~ următoarele...) 2. a se
auzi, a se spune, a se săptă, a se vorbi, a se
zice, a se zvoni. (Se ~ că a plecat.) 3. v. ma-
nifesta. 4. v. susține. 5. a se evidenția, a se
impune, a se remarcă. (S-a ~ în teatrul.)
AFIRMÁRE s. v. manifestare.

AFIRMÁTIE s. cuvânt, declaratie, mărturisire,
relatare, spusă, vorbă, zisă, (livr.) aserjune.

AFİŞ s. v. anunț.

AFİŞÁJ s. v. afișare.

AFİŞÁRE s. afișaj.

AFİŞÉR s. avizier, panou.

AFIXÁRE s. (LINGV.) derivare progresivă.

AFLÁ vb. 1. v. găsi. 2. a se auzi, (fig.) a răsufla,
a respira. (Secretul s-a ~ repede.) 3. a cu-
noaște, și. (Vrei să ~ adevărul?) 4. v. in-
venta. 5. a exista, a fi, a se găsi. (Se ~ acolo
mărfuri din abundență.) 6. a fi, a se găsi, a
sta. (Plicul se ~ pe masă.) 7. a fi, a figura, a
se găsi, a se număra. (Se ~ printre invitați.)
8. v. pomeni. 9. v. situa. 10. v. consta. 11. a
primi. (A ~ vestea a doua zi.)

AFLÁRE s. 1. v. găsire. 2. primire. (Dupa ~
vești.)

AFLICȚIUNE s. 1. durere mare. 2. pedeapsă
direcță.

AFLOGÍSTIC adj. neinflamabil.

AFLORIMÉNT s. (GEOL.) deschidere geolo-
gică.

AFLUÉNTĂ s. v. aglomeratie.

afluență s. v. BELŞUG. BOGĂTIE. PRISOS.

AFLÚX s. v. aglomeratie.

AFOLÁT adj. ieșit din mintj, înnebunit, nebun.

AFÓN adj. v. surd.

AFONIZÁRE s. (FON.) asurzire.